

Workshop Amsterdamse Onderwijsregio: 3 praktijkvoorbeelden

Welkom!

Vandaag staan 3 praktijkvoorbeelden centraal:

- STARTkracht: een zelfscan op inductie voor scholen
- Lerarenopleiders voor de klas
- Zijnstroom schoolleiders van buiten

Startkracht zelfscan

*De 6 fasen van een startende leerkracht
(Moir, 1999) Illustratie: Klasse.be*

Kwaliteit van
inductieprogramma's
verbeteren

Uitval onder starters
terugdringen

Regionaal inzicht

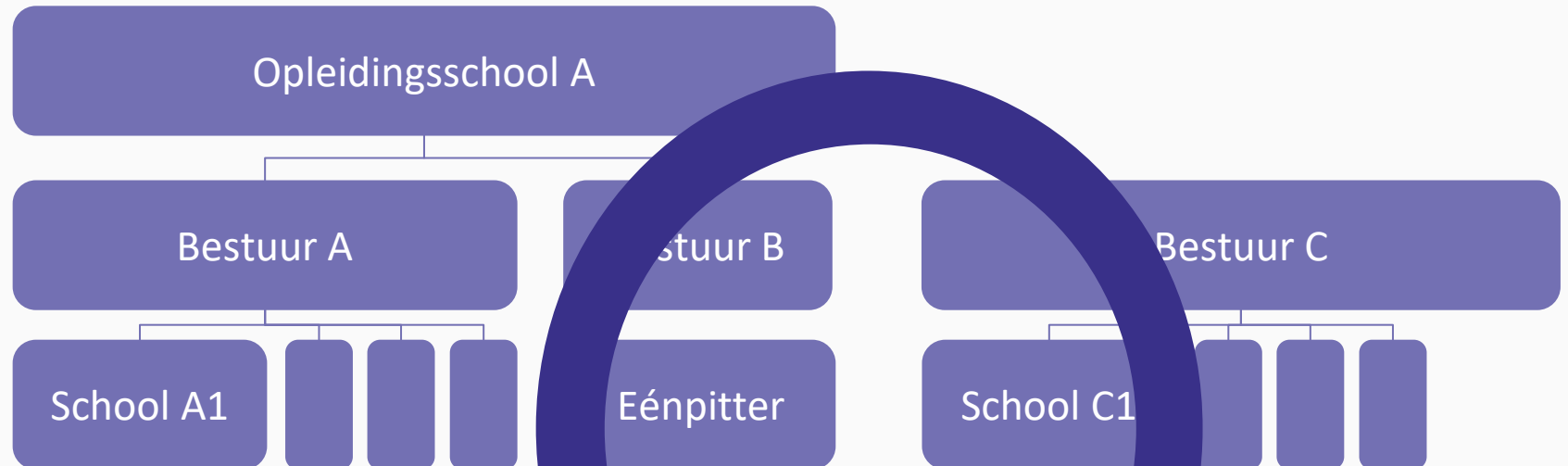
Ophalen good practices & behoeften

> Verbinden,
kennisdeling, bepalen
interventies/activiteiten

Inzicht op schoolniveau / bestuursniveau / opleidingsschool niveau

- Beoogd beleid
- Uitgevoerde begeleiding
- Ervaring door starters

Regio Amsterdam

Pilot & stadsbrede inventarisatie

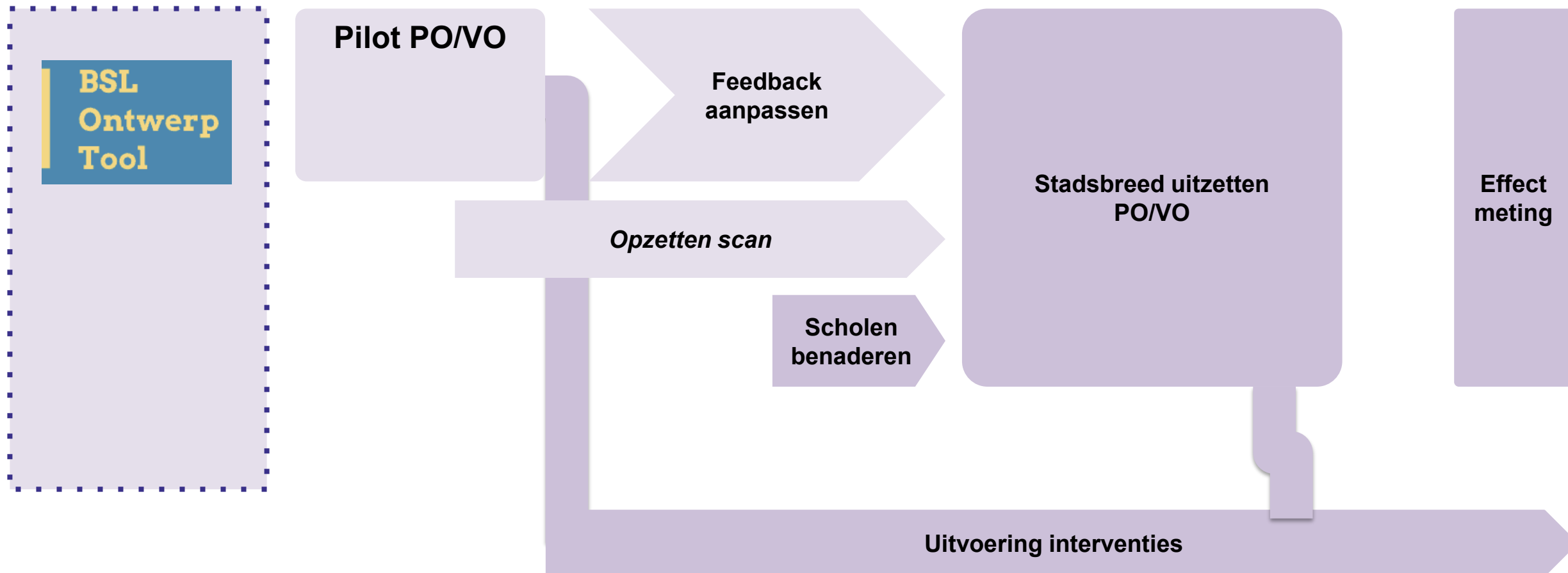

Amsterdamse
Onderwijsregio

2025

2026

2028

Vragenlijst voor deelnemers

Nederlands

11%

Pagina: 3 / 8

THEMA 1: WERKPLEZIER & WERKDrukVERMINDERING

8. Hoe ervaren jij het werkplezier als startende leraar op een schaal van 1 t/m 10?

Verplichte vraag

11. Geef aan in welke mate deze stellingen op jou van toepassing zijn

	Helemaal eens	Eens	Oneens	Helemaal oneens	Weet ik niet	Niet van toepassing
11.1 Ik heb een begeleider. Nb. Je begeleider is een ander persoon dan je leidinggevende. Is je begeleider ook je leidinggevende, vink dan "Helemaal oneens" aan. Verplichte vraag	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11.2 Ik geef voornamelijk les in parallelklassen (klassen uit hetzelfde jaar en niveau). Verplichte vraag	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11.3 Ik heb - indien gewenst - een eigen lokaal om les in te geven. Nb. Is dit voor jou niet relevant, vink dan "nvt" aan. Verplichte vraag	☐	☐	☐	☐	☐	☐

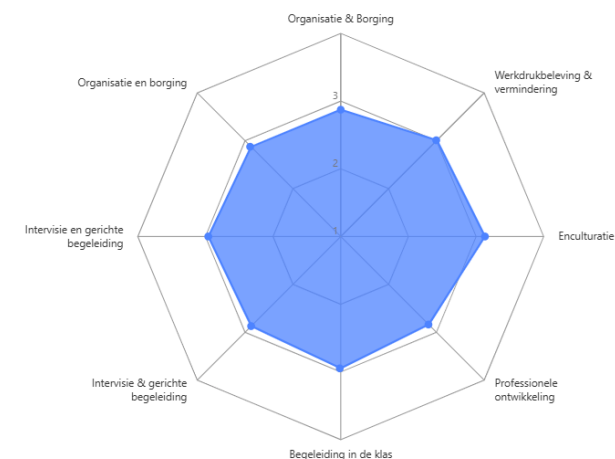
Rapportage achteraf

Rapportage Zelfscan Begeleiding startende leraren - algemeen

Resultaten per thema

1 = Minimum 4 = Maximum

Gemiddelde binnen geselecteerd(e) bestuur/besturen

Resultaten per thema

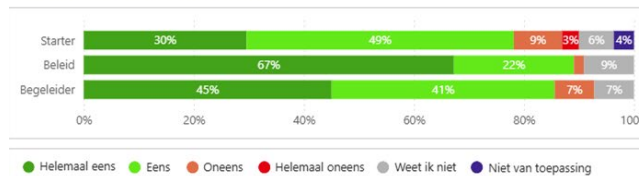
Hoogste scores:

Enculturatie	Open cultuur	3.47
Werkdrukbeleving & vermindering	Vak in lijn met expertise/bevoegdheid	3.41
Enculturatie	Collega's weten wie starters zijn	3.41
Werkdrukbeleving & vermindering	Toegang tot lesmateriaal collega/team	3.34
Enculturatie	Info ontvangen: praktische zaken (locatie, IT)	3.29

Laagste scores:

Organisatie en borging	Thema 6: Wat gaat er goed	1.00
Organisatie en borging	Thema 6: Wat kan er beter	1.00
Professionele ontwikkeling	Regelmatige driehoeksgesprekken	2.36
Werkdrukbeleving & vermindering	Werkdruk starters	2.41
Enculturatie	Info ontvangen: rechten starters (cao)	2.41

Resultaten thema per functiegroep

Resultaten thema per vraagonderdeel

Tussentijdse uitkomsten

Amsterdamse
Onderwijsregio

Sterke punten:

- Werkplezier van starters
- Enculturatie

Aandachtspunten:

- Professionele ontwikkeling
- Werkdrukbeleving
- Structurele begeleiding in de klas
- Kennis van starters over hun rechten
- Borging van inductiebeleid

Nieuwsgierig geworden?

Straks in de breakout

☐ Gaan we in gesprek over de resultaten tot nu toe

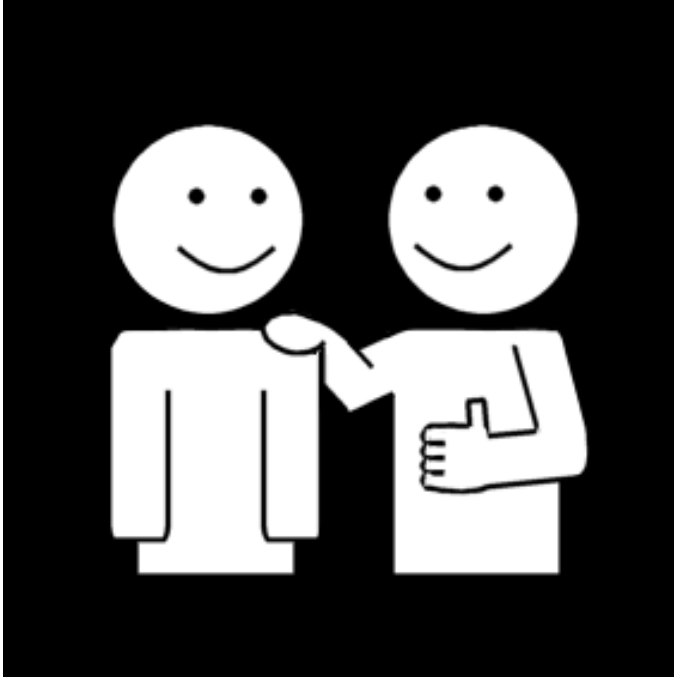
☒ Vertellen we meer over het proces in de praktijk:

Besturen
benaderen

Zelfscan
uitrollen

Rapportages
maken

Persoonlijk
gesprek

Lerarenopleiders voor de klas

Jate Terpstra, Spinoza Lyceum/AcOA
Ida Risseeuw, HR adviseur, HvA
Jacqueline Bulterman-Bos, OD-E

Landelijke dag onderwijsregio's, 18 juni 2026

Amsterdamse
Onderwijsregio

Motie

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

MOTIE VAN HET LID STOFFER

Voorgesteld 28 november 2024

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering samen met het onderwijsveld te werken aan een professionele richtlijn die bevordert dat leidinggevenden, lerarenopleiders en inspecteurs zelf ervaring hebben en houden met het geven van onderwijs,

en gaat over tot de orde van de dag.

Samenwerking tussen opleiding en school versterkt de onderwijskwaliteit (Hermanussen & van Herpen, 2021).

Soms is iets zo vanzelfsprekend, dat we vergeten dat het vanzelfsprekend is...

Project

Onderzoek

- Ervaringen van lerarenopleiders met hybride werken
- Impact van de pilot op verschillende betrokken partijen

Amsterdamse
Onderwijsregio

Pilot

- Tijdelijke detachering:
Op vrijwillige basis voor één dag per week.
- Buddy-systeem:
Gekoppeld aan een buddy docent in het voortgezet onderwijs.
- Inductieprogramma:
Begeleiding bij de start van het project.
- Lessen verzorgen:
De lerarenopleider staat zelf voor de klas binnen het VO.
- Overleg & Samenwerking:
Structurele ruimte voor professionele uitwisseling.

Pilot AcOA & HvA:

Doel:

- Onderwijskwaliteit verhogen van school én lerarenopleiding

Win /win situatie:

- lerarentekort en noodzaak om te besparen komen samen
- delen van expertise, professionalisering, wederzijds leren
- aansluiting praktijk & theorie,
- goede stageadressen/betere begeleiding,
- korte lijnen.

2025/2026

Amsterdamse
Onderwijsregio

- 3 lerarenopleiders voor de klas voor 0,2fte (incl ruimte voor uitwisseling)
- 6 maanden -1 jaar
- 3 verschillende scholen
- vraaggestuurd vanuit de lerarenopleider
- 1x vacature / 2x gefinancierd uit subsidie
- Enthousiasme onder lerarenopleiders - laagdrempelig

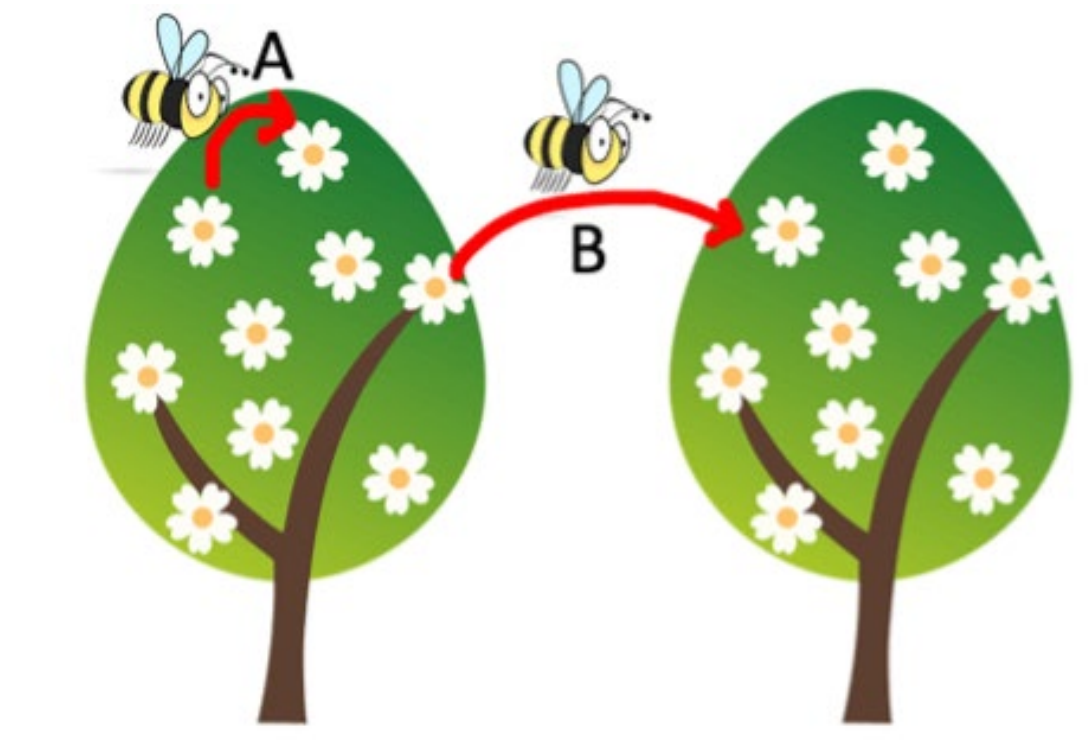
2026/2027

Amsterdamse
Onderwijsregio

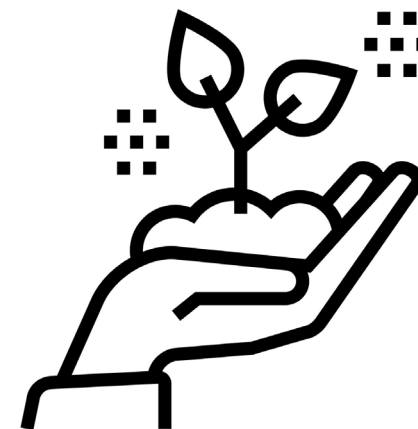
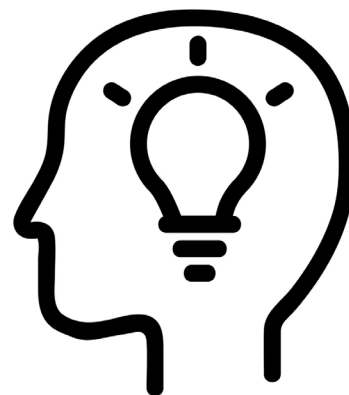
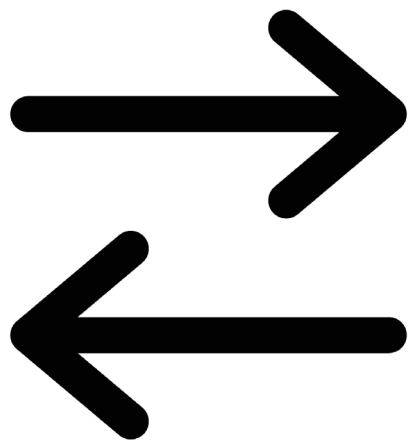

- aanbodgestuurd vanuit de scholen (vacatures)
- kleine vacature, subsidie ingezet voor faciliteren kennisuitwisseling
- vraaggestuurd vanuit lerarenopleider behouden (uitdaging)

Amsterdamse
Onderwijsregio

Workshop

Amsterdamse
Onderwijsregio

Amsterdamse
Onderwijsregio

Projectgroep Sterke Schoolleider in Amsterdam

Doelen van de projectgroep

- Terugdringen tekort schoolleiders door onder andere het versterken van de zijinstroomroute schoolleider.
- De projectgroep ontwikkelt een duurzame route voor nieuwe schoolleiders in Amsterdam van buiten het onderwijs (deze route is ook toepasbaar geschikt voor de leraar met ambitie en sector overstijgend).
- Het opleiden van nieuwe schoolleiders past binnen het Samen Opleiden in Amsterdam.
- Op basis van onderzoek en de praktijk tot een passend begeleidings- en professionaliseringsaanbod komen voor de schoolleider in Amsterdam.

Wie zijn er betrokken?

Deelnemers projectgroep:

Schoolleiders PO en VO

Gemeente

1loket

Opleidingen

Samenwerking met:

Breed Bestuurlijk overleg

Projectgroepen van de onderwijsregio:

- . Behoud en Professionalisering
- . Samen Opleiden
- . Monitoring

Schoolleidersnetwerk en scholen

De meerwaarde van de zijinstromer

Open en verfrissende blik op het onderwijs

Waardering voor zakelijke competenties om de school te helpen groeien

Gedreven en gemotiveerd

Leiderschapskwaliteiten van buiten het onderwijs

Uit: Bekend maakt bemind, onderzoek naar de beeldvorming
over zij-instromende schoolleiders in het PO.

Arbeidsmarktplatform PO. 2025

Quote zijinstroom student:

*Waarom ligt het onderwijs op de basisschool
een maand plat met Sint en Kerst?*

Wat hebben we nog te doen?

Informereren BAC's en HR-en van scholen en besturen

Vormen van pool opleidende schoolleiders

Kijken hoe de opleiding beter kan aansluiten bij de achtergrond en ervaring van zij-instromende schoolleiders, met meer ruimte voor maatwerk en flexibiliteit.

Beroepsvriendelijker beeld creëren zijinstroomschoolleider

Tip zijinstroom schoolleider

Benoem richting BAC de toevoegde waarde van jouw achtergrond als zijinstromer. Welke kracht schuilt daarin?

Resultaten tot nu toe...

- 2024: 4 opgeleide schoolleiders waarvan 3 een baan
- 2025: 8 studenten waarvan 1 al een baan
- 2026: 6 studenten (nog in opleiding)
- Op dit moment 21 geïnteresseerden
- Contouren oriëntatietraject klaar
- Enthousiasme bij alle betrokkenen!

Contouren oriëntatietraject

Selectie

Voorlichtingsbijeenkomst

Kijken op een school

Selectiegesprek

Voortraject

Workshops op vier domeinen Onderwijskwaliteit, Organisatiecultuur, HR & Financiën

Dag meelopen met een schoolleider

Intervisie

Opdrachten voor portfolio

Geschiktheidsonderzoek (voor 5 kandidaten)

Opleiding

Kosten per student

nog exclusief oriëntatietraject

€ 27.500,- per student

€ 10.000,- opleiding

€ 10.000,- stagevergoeding

€ 2.800,- interne coach (schoolleider)/coaching on the job

€ 4.000,- externe coach (uit de pool) 40 uur op jaarbasis

€ 500,- twee keer intervisie

€ 200,- boeken

Wat zegt de schoolleider die een zijnstroom student begeleidt?

De zijnstromer stelt kritische vragen. Daardoor denk je goed na over de dingen die je doet en waarom je ze doet. Het zet aan tot reflectie op je eigen handelen.

De zijnstromer neemt nieuwe kennis mee vanuit de vorige werkcontext. Dit brengt andere perspectieven.

De zijnstromer pakt taken op waardoor ik ruimte creëer om bijvoorbeeld meer de klassen in te gaan.

Kritische noot: zijn zijnstromers voldoende toegerust om zonder onderwijs achtergrond, beoordelingen te doen over het lesgeven van de leraar?

Vergezicht:

We zien het opleiden van de zijnstromer als professionaliseringsactiviteit van de ervaren schoolleider. Op basis van verder onderzoek in de praktijk, komen tot een passend begeleidings- en professionaliseringsaanbod voor de schoolleiders in Amsterdam.

Door de extra handen, uiteindelijk tot manieren komen om ervaren schoolleiders in te zetten op de meer kwetsbare scholen.

We gaan uit elkaar!

- Kies 2 projecten uit waar je meer over wilt weten
- We gaan uiteen in 3 groepen, ieder project heeft zijn eigen hoek in de zaal
- Na 15 minuten wisselen we door naar het 2e onderwerp

Amsterdamse
Onderwijsregio

Bedankt voor jullie komst!

Meer weten?

www.amsterdamseonderwijsregio.nl

Neem gerust nog contact op of zoek ons
vandaag op!

Amsterdamse
Onderwijsregio

